

OBSAH

PŘEDMLUVA	2
DOPIS STAROSTY	3
INFORMACE Z OBCE	5
SPOLEČENSKÁ KRONIKA	6
HASIČI	6
MASOPUST 2019	8
VÝLET NA MUZIKÁL	10
KINOSÁLEK OUCMANICE	11
OUCMAŇÁČEK	13
DEN ŘEMESEL	15
DEN ŘEMESEL - FOTO POSTŘEHY	16
MASOPUST - FOTO POSTŘEHY	17
BRITSKÁ KOLUMBIE	18

PŘEDMLUVA

Vážení čtenáři,

obec Oucmanice byla vždy zemědělskou vesnicí a se zemědělstvím je a bude pevně spojená. Naši otcové a dědové při setkání řešili otázky pěstování plodin na polích, otázky chovu domácích zvířat, otázky ovocných zahrad a otázky lesnictví. Výměna zkušeností byl silný impuls pro pravidelnou návštěvu hospody, a tak není divu, že v obci fungovali hned dvě. Způsob života byl značně rozdílný. Dnes pracuje v zemědělství přibližně 5 % celkového obyvatelstva. Už se nesetkávají sedláci a rolníci, aby si vyměnili zkušenosti. Práci na polích více kritizujeme, než řešíme. Chov domácího zvířectva se zmenšil na slepičky a králíky. Probíráme problematiku koncentrovaného chovu kraviček, na zahradách řešíme, jakou sekačku si koupit a jediné co nám zbylo, je lesnictví. Po revoluci se lesy vrátily vlastníkům a musím říct, že mezi lidmi byla všeobecná spokojenost. Dnes je situace v našich lesích složitá především vlivem výkyvů počasí a v důsledku klesající hladiny spodních vod. Ale zpět k hospodě. Hospoda a prodejna se stávají evergreenem našich zpravodajů. Prodejna a její úspěšnost je přímo úměrná našemu zájmu o zachování prodejny v obci. To samé platí o hospodě. V současné době provozuje hospodu obec. Nikdy to nebude to samé, jako když hospodu provozuje nájemce. Pořád slyším, že hospoda musí mít program a musí mít investiční záměr. Nerozumím tomu v situaci, kdy řada nájemců před současnou dobou pohořela, kdy složitě sháníme brigádníky a kdy o tento druh podnikání není velký zájem vzhledem k mnoha okolnostem. Myslím si, že do těchto klišé schováváme fakt, že žijeme jinak než naši předkové. Řada z nás má svůj bohatý program anebo si chce po náročném dni odpočinout v klidu domova. Ať je to tak nebo jinak, zveme vás na podporu hospody. Zavedli jsme pečení pizzy, přes léto jsou nanuky a nabídku nápojů jsme rozšířily o radler a ochucené nealkoholické pivo. Pizzy si můžeme sníst čerstvé v hospodě anebo si je čerstvě upečené odnést domů.

Josef Pavlíček

DOPIS STAROSTY

Vážení čtenáři

jak to bylo v prvním pololetí roku? To bylo ve společenské oblasti tradičně bohaté. Po novoroční vycházce uskutečnili hasiči Tříkrálovou sbírku s výsledkem 9.734, - Kč na podporu charitativní činnosti v naší oblasti. Z dalších projektů vzpomenu na masopust, retro ples, dětský karneval, zájezd na muzikál „Galileo“, Veselý jarní koncert nebo dětský den. Zajímavým počinem je provozování kinosálku v obecní hospodě. Za skokana roku, řečeno metaforicky, bych označil Oucmaňáček. Už přes půl roku se pravidelně scházejí jednou týdně. Připravili Dámskou burzu, připravily mezigenerační setkání nejmladší generace s nejstarší generací a jiné. Nejdůležitější je, že děti v rámci obce vytváří činnost a tím posilují soudržnost s obcí. Vždyť jednou přvezmou správu obce. Odběhneme od kultury, abych nebral kolegům témata a přejdeme k jiným tématům. Hlavní změnou tohoto pololetí je práce starosty na plný úvazek. Zavedli jsme úřední hodiny starosty každou středu a podle odezvy spoluobčanů se jedná o krok správným směrem. Tady si dovolím připomenout, že na úřadě je k dispozici Czech – Point, který umožňuje provádět následující agendy a výpisy – z bodového hodnocení řidičů, z insolvenčního rejstříku, z katastru nemovitostí, z rejstříku trestů, z rejstříku trestů právnických osob, z živnostenského rejstříku, ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů, z veřejných rejstříků (obchodní, spolkový, nadační aj.).

V oblasti údržby zeleně jsme skáceli šest nemocných jasanů na místě bývalé pazderny (naproti čp. 72). Kmeny jsme nechali pořezat a řezivo prodali za 22.500, - Kč. Místo jasanů se vysadily čtyři stromy ptáčnice. Provádíme revitalizaci prostoru před úřadem a před prodejnou. Vykáceli jsme některé přestárlé keře, podél chodníku jsme vysadili levanduli, obnovili trávník. Před prodejnou jsme namísto smrku nechali postavit altán. Změna přinese nový vzhled prostoru a možnost příjemného posezení u prodejny.

Jak se daří ve finanční oblasti? V části dotací jsme uspěli s částkou přibližně 235.000, - Kč. Jedná se o podporu obnovy komunikací, podporu prodejny a podpory Cyrilometodějského dne řemesel. Intenzivně jsme pracovali na dotaci na rekonstrukci komunikace 6c z programu Ministerstva pro místní rozvoj. Bohužel pro velký převis žádostí byla naše zamítnutá. Zastupitelstvo se dohodlo

zkusit štěstí při dalším otevření programu. Předpokládá se na jaře roku 2020. Ve vodohospodářství se dokončují administrativní práce na projektu výstavby dočišťovacích nádrží vypouštěných kanalizačních vod. Proběhla některá jednání směřující k realizaci projektu. V případě příznivých okolností pracujeme s variantou realizace projektu v roce 2020. Bylo by to v souladu s Programem rozvoje obce. Téma biologických rybníčků jsme probírali mnohokrát, ale pro připomenutí. Každá domácnost v obci má první stupeň čištění odpadních vod formou septiku nebo domovní čistírny. Předčištěná voda je odváděna jednotnou kanalizací do povrchových vod v údolí pod hřištěm. Na vyústění kanalizace se čtyřikrát do roka odebírají vzorky odpaní vody na rozbor. Zatím nám rozborry vycházejí před hranicí závazné normy. Výstavba biologických rybníčků nám umožní snížit kvalitativní hodnoty měřených hodnot přibližně o 50 %. Tímto postupem zachováváme jednotnou kanalizaci. Do budoucna nám můžou nádrže sloužit jako dočišťovací stupeň obecní čistírny. Pro domácnosti realizace dočišťovacích nádrží znamená zachování prvního stupně předčištění odpadních vod (septiky a domácí čistírny) a zajištění jejich dobrého technického stavu a zajištění jejich správného provozu a údržby. Vycházíme z filozofie, že prvotní předčištění odpadních vod má probíhat u producenta a tím je kanalizační potrubí mnohem méně zatěžováno. Tento způsob řešení vychází z místních podmínek s ohledem na druh zástavby a na počet obyvatel. Výhody tohoto řešení jsou v malých provozních nákladech a způsob řešení blízkého přírodě. Riziko může nastat při odbahnění rybníčků za pár desítek let, kdy se v důsledku nevyhovujících rozborů bahna může jednat o nebezpečný odpad. Dosavadní zkušenosti z jiných lokalit nenasvědčují tomuto riziku. Velkou roli v tomto ohledu mají právě domácnosti – jak pečují o první stupeň předčištění a jaké látky do kanalizace vypouštějí. Rozloučím se s přáním příjemného léta.

Josef Pavlíček

INFORMACE Z OBCE

Omezení činností

(1) Noční klid je dobou od 22:00 hod. do 06:00 hodin. V této době je každý povinen zachovat klid a omezit hlučné projevy.

(2) Každý je povinen zdržet se o nedělích a státem uznaných dnech pracovního klidu v době od 06:00 do 8:00 a v době od 12:00 do 22:00 hodin veškerých prací spojených s užíváním zařízení a přístrojů způsobujících hluk, např. sekaček na trávu, cirkulárek, motorových pil, křovinořezů apod.

(3) Každý je povinen zdržet se o dnech pracovního volna v době od 20:00 do 22:00 hodin veškerých prací spojených s užíváním zařízení a přístrojů způsobujících hluk, např. sekaček na trávu, cirkulárek, motorových pil, křovinořezů apod.

Josef Pavlíček

Hluk a psi

V současné době máme v obci zvýšený provoz vozidel. Tento problém se týká i sousední obce Sudislavi. Určitě mnohé z nás zaujala cedule na Sudislavi upozorňující na pohyb dětí na ulici a na pobíhající psy. U nás jsme na tom o trochu líp, protože máme podél hlavní silnice chodníky a máme kruhovou obec. Pokud jde o psy, většinový pohled je takový, že neradi vidíme pobíhat psy po obci bez dozoru. Důvodem je nejistota setkání zejména dětí se sousedovým psem a problém výkalů ponechaných na veřejných prostranstvích a na místech, kde si hrají děti. U psa jdoucího s doprovodem pána se předpokládá ovladatelnost a samozřejmostí je úklid případných výkalů pánem. Volné pobíhání psů v obci je řešeno vyhláškou č. 4/2011, kterou naleznete na webových stránkách obce: <https://www.oucmanice.cz/vyhlasky-zakony>. Na stejném místě naleznete i vyhlášku č. 2/2011 o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností. Tato vyhláška apeluje na naši slušnost a sousedskou toleranci. Vymezuje dobu ve dnech pracovního volna a ve dnech pracovního klidu nad rámec zákonného opatření, kdy nechceme poslouchat hlučné stroje v obci jako jsou sekačky, pily, brusky atd. Není moc příjemné sednout si s rodinou a poslouchat rámus od souseda. Pro připomenutí uvádíme článek 3 zmíněné vyhlášky.

Josef Pavlíček

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Významná životní jubilea v prvním pololetí roku 2019 oslavili:

60 let Jana Hubálková, Vladimír Frůka

70 let Hana Doležalová, Václav Jiráček, Emilie Čermáková

80 let Jaroslav Doležal, Marie Jiroušková

Oslavencům gratulujeme a přejeme do dalších let hodně zdraví, štěstí a životního optimismu.

Narození dětí

V červenci se narodil Matěj Miklas rodičům Ivaně a Ludkovi Miklasovým.

Gratulujeme a přejeme mnoho štěstí a radosti.

HASIČI

Půl rok od posledního zpravodaje utekl jako voda a já bych chtěla trochu vzpomínat, co se mezi tím událo. V lednu se tradičně konal Tříkrálová sbírka s obchůzkou dětských koledníků. Všem, kteří koledníky přijali, děkujeme. Další každoroční lednová akce, a to Hasičský ples, se bohužel nekonala. Hudbu a vše okolo je třeba začít zajišťovat s velkým předstihem, a vzhledem k nejasnostem s provozem hospody, jsme od toho letos upustili. Připravit vše potřebné k veškeré spokojenosti na plese, jídlo, pití, obsluhu, služby s plesem spojené, jsme se shodli, že by bylo nad naše síly. A tak jsme většinu radovánek přenechali dětem. Dne 23. března se konal Dětský Karneval. A i když venku ten den panovalo skoro letní počasí, děti se přišli vyřádit. Předvedli jsme karnevalové kostýmy, tancovalo se, soutěžilo, proběhla tombola, pochutnali jsme si na cukroví od Oucmanských maminek a babiček, prostě vše, jak má být.

Další plánovaná akce především pro děti, byl Dětský den. Původně bylo datum

konání domluveno na 15. června. Ovšem říká se, že když lidé dělají plány, Bůh se směje. Na tento den byla totiž ustanovena i okrsková soutěž v požárním sportu v Loučkách, kam samozřejmě naše družstva odjížděla. A tak Dětský den musel být přesunut na prázdninovou sobotu 29. června. Jak dopadla soutěž? Muži vybojovali třetí místo. Ženám o maličko medailové místo uniklo a skončily na čtvrtém místě. Musím připomenout krásné třetí místo Jakuba Kršky v soutěži jednotlivců.

No a zpět k dětskému dni. Slunce svítlo naplno a děti procházeli ostrovem, kde na ně čekali piráti. Děti u nich plnili úkoly, za které dostávali písmenka do tajeňky. Na konci museli tajeňku poskládat, najít truhlu s pokladem a vybrat sladkou odměnu.

Jsme u konce pololetí a já bych chtěla trochu nalákat, na to, co nás bude čekat v tom druhém. Rybářské závody, drakiáda, valná hromada a zdobení stromečku.

napsala Ivana Michalcová

MASOPUST 2019

Tak pátý ročník Masopustu máme za sebou. I když s odstupem skoro půl roku zhodnotit průvod nebude lehké, pokusím se o to.

Jako již tradičně začátek Masopustu provázela žádost průvodu masek o vstup do obce u obecního úřadu. A jako vždy pan starosta s grácií a lehkostí sobě vlastní nám předal klíč. Podmínky byly dané, nestrašit obyvatelstvo ani zvířectvo v obci a zkontrolovat komíny, napečené dobroty a nezávadnost nápojů nabízených našimi sousedy (pro jistotu jsme několik lahví zkontrolovali celé).

Tradičně nás od domku k domku provázela hudba pod vedením p. Slámy z Brandýsa, a koho už bolely nohy, mohl využít nazdobený traktor Máňu s plošinou a lavičkami. Cestou křížem krážem přes Oucmanice jsme se dokodrcali až k hospodě, kde nás čekalo již tradiční pochování basy. Stejně jako vloni, i letos jsme nad basou pronesli několik přání pro letošní rok. Pro jistotu přání přikládám, abychom všichni viděli, zda se plní, či ještě máme čas je splnit.

Přání nad basou:

Ó baso,

Dřív než tě do hrobu dáme, jako každý rok tě o pár věcí požádáme.

Ó baso,

Dej ať nová světla dobře svítí, a štamgasti domů mohou chodit zlití.

Ó baso,

Dej ať z hospody hudby a filmy mohou znít, a o kinu v Oucmanicích nemusíme jen snít.

Ó baso,

Dej ať naši hluční sousedi, dodržují klid o svátcích i neděli.

Ó baso,

Dej ať ploty nikdo nebourá nám v obci, a volat policii nebudeme moci.

Ó baso,

Dej ať vyhýbají se naší prodejně vosy a děti můžou chodit bosy.

Ó baso,

Dej ať nové zastupitelstvo dobře mete a naše obec jen kvete.

Ó baso,

Dej ať stoletá lípa nám roste a obdivují ji všichni hosté.

Ó baso,

Dej ať nová siréna co mají naši spoluobčané hasící, zní jen každou první středu v měsíci.

Ó baso,

Dej ať nadále nás provází nový Betlém a Josef s Marií už konečně mohou být ve svém.

Ó baso,

Dej ať Oucmaňáček naše děti baví a drží se nás po celý rok zdraví.

Ó baso,

Dej ať starosta korunu pustí a nás legrace neopustí.

Milí sousedé, musím vám ze srdce poděkovat za přivítání a pohoštění, které je rok od roku vřelejší, milejší a veselejší. Je radost vidět, když nás lidé vyhlížíjí, kdy už se k nim zastavíme na kus řeči a tance.

Nesmím zapomenout poděkovat Jirkovi Dostálovi a jeho partě, kteří připravili vynikající zabijačkové pochoutky.

Snad se příští rok Masopust vydaří stejně jako ten letošní. Čekat nás můžete 15.2.2020 a tentokrát obec obejdeme z druhé strany.

Za SLT Pavel Marek

VÝLET NA MUZIKÁL

V neděli 5.května 2019 jsme vyrazili na muzikál Galileo do Divadla Hybernia v Praze. Tento muzikál je původní muzikál od Janka Ledeckého, v letošním roce je uváděn v obnovené premiéře pouze po tuto sezónu.

Naše řady doplnilo několik zájemců ze Svatého Jiří a Brandýsa nad Orlicí.

Cestou jsme se zastavili na oběd v Obědovicích, abychom měli mezi obědem a muzikálem prodlevu a pak nás na představení nepřepadl spánek.

V Praze nás trochu překvapil Pražský maraton. Hlavní závod byl již ukončen, ale pak byla trať ponechána k dispozici pro amatérské běžce, takže bylo v centru Prahy mnoho uzavírek, bohužel i na naší trase. Naštěstí je Praha dostatečně vybavena podzemní hromadnou dopravou, takže jsme na Palmovce nasedli na metro a to nás dovezlo až na Náměstí republiky, kde je divadlo Hybernia.

Představení bylo opravdu krásné a měli jsme velmi dobré obsazení, Bohouš Josef, Dasha, Ivana Chýlková, Dušan Kollár, Pavel Zedníček, Richard Tesařík a další. Příběh učence, který ve své době nehodlal ustoupit ze svých názorů před cír-

kevní autoritou je stále aktuální. Byl to příběh o pravdě a osobní odvaze, bohužel stále aktuální i dnes, ač bychom, si mohli myslet, že temný středověk je dávno za námi a my už máme úplnou svobodu ve všem svém konání.

Věřím, že se výlet vydařil a všichni byli spokojeni.

Milena Čermáková

KINOSÁLEK OUCMANICE

Zájem o kina od začátku tisíciletí roste

Česká kina zaznamenávají v posledních letech vyšší zájem diváků. Ve srovnání s rokem 2000 navštívilo kino o 79 % filmových fanoušků více. Tuzemská kina uvedla 1 260 celovečerních filmů, hrála je 471 tisíckrát a 35 % celovečerních filmů bylo z české produkce, větší část pak z produkce zahraniční.

Zdroj: Milan Dederá, odbor statistik společnosti ČSÚ

Jsem podprůměrný divák a návštěvník kina a přesto mi tato informace dělá nesmírnou radost! Je to ukazatel toho, že řada z nás po náročném dni neodpočívá doma, ale raději volí aktivní odpočinek.

Možná si pomalu uvědomujeme a užíváme tu energii získanou společnou návštěvou filmových večerů, nebo jen tak posezením s přáteli u dobrého jídla a pití. Pokud máte štěstí na přátele, kteří Vám tu energii nevysávají, ale dávají, a pokud víte, kde spojit příjemné posezení s dobrým jídlem, pitím a případně filmem, máte vyhráno!

Je to pomalu sedm měsíců od slavnostního otevření našeho Kinosálku Oucmanice, které nebylo jen tak obyčejným večerem, ale večerem s velkým V. Byl spojen s filmem BOHEMIAN RHAPSODY, který zanechal v každém z nás určitý pocit smutku, radosti a vzpomínek na hity našeho mládí. Tento oceněný a kritikou vychválený životopisný film o Freddie Mercury a skupině Queen přišlo zhlédnout 86 návštěvníků. 24. březen 2019 se tedy zapsal jako datum prvního otevření našeho kinosálku a dal vzniknout určitému záměru Obecní hospody jako celku.

Velikostně patříme do skupiny E Cinema, u které je možnost půjčení nových filmů posunuta zhruba o 4 až 6 měsíců po samotné premiéře filmu. Osobně v tom vidím více pozitiv než negativ – v první řadě po této době již přesně víme, zda je film úspěšný či nikoli, v druhé řadě můžeme k danému snímku připravit i tematický večer, jako tomu bylo u české komedie PO ČEM MUŽI TOUŽÍ. Romantická atmosféra, svíčky, sekt, malé občerstvení i výše zmiňovaný film – to byl večer nazvaný „Věnováno našim ženám“. Českým lvem oceněný film HASTRMAN byl zase u vstupu doplněn utopenci a peprmintkou.

Díky Vaší skvělé návštěvnosti máme možnost věnovat se i naší dětem, které počtem a cenou vstupného nedosáhnou na filmové půjčovné a ostatní poplatky. Dětské oči jsme proto rozzářili animovanou pohádkou SHERLOCK KOUMES a rodinnou komedií KRÁLÍČEK PETR.

Aktuálně je do konce září hrací pauza, která bude využita zejména montáží lepšího zatemnění sálu a doladěním zvuku.

Těšíme se na Vás opět 21. září 2019 u české komedie ŽENY V BĚHU, kde na Vás bude čekat i malé překvapení. Proto vezměte své přátele, přijďte si odpočinout a pobavit se zároveň.

Jan Opat

OUCMAŇÁČEK

Mám radost, že můžu napsat, že se Oucmaňáčku daří. I když jsou teď prázdniny a i my si dali pauzu, během roku jsme stihli mnoho krásných činností a dokonce se nám podařilo uskutečnit i společný výlet. Ale hezky popořádku.

Po novém roce jsme se pravidelně scházeli ve středeční podvečer a věnovali se ať už tematickým či tvůrčím činnostem. Nejen děti, ale i rodiče se postupně zapojovali a přispívali každý svým umem do našeho malého kolektivu. Zejména musím zmínit velikonoční tematiku, kdy si děti mohly vyzkoušet činnosti od pletení pomlázek po tradiční barvení vajíček voskem.

Také společný výlet do ZOO Olomouc se vydařil a účast byla vysoká. Bylo trochu chladněji, než jsme si přáli, ale i tak si děti zoologickou zahradu a také cestu hromadnými prostředky více než užily. Výlet byl částečně hrazen z výdělku Dámské burzy, která za pomoci maminek proběhla v Oucmanické hospodě v polovině března tohoto roku.

Nejvíce času nám však zabraly přípravy na Den řemesel, kde měl Oucmaňáček vlastní stánek. Maminky, děti ale i tatínkové se zapojili nejen při pečení, ale také do samotných příprav a chodu stánku. Kdo navštívil náš stánek, tak ví, že si

u nás mohl nejen vytvořit vlastní kresbu na bavlněnou tašku, ale také si zakoupit domácí cookies, preclíky, bezovou limonádu či domácí koláč, jehož přípravu zajistily místní babičky.

Na podzim chystáme další společný výlet, o kterém budete včas informováni místním rozhlasem. Všem moc děkuji za podporu a těším se na září, kdy Oucmaňáček opět ožije. Také věřím, že přivítáme i nové děti, které jsou více než vítány.

Iveta Punová

DEN ŘEMESEL

IX. ročník dne řemesel v Oucmanicích.

„Vážení přátelé, píše se rok 2012 a blíží se konec světa. Je to okolnost namířená proti snažení, proti aktivitě. Je to okolnost nutící k bilancování a k užívání zbývajících času“. Touto větou začínal článek ve zpravodaji v roce 2012 k II. ročníku dne řemesel. Tenkrát svět řešil pravdivost proctví, které se našťestí nenaplnilo. My jsme tenkrát řešili budoucnost svátku řemesel v Oucmanicích. Našťestí letos proběhl IX. ročník. Dnes je to Cyrilometodějský den řemesel s pevným termínem konání 5. července. Jaký ročník letos byl? Ta otázka je pro vás. Jenom připomenu některé změny proti minulým ročníkům. Odpoledne nám k poslechu hrálo hudební těleso Choceňačka, na louce se nám ubytovala indiánská rodina Černého vlka, zajímavé zastavení připravila firma Eko-kom, Oucmaňáček připravil vlastní stánek, o dobré jídlo se postaral Ben ze Sezemic a program před pódiem byl zpestřen tanečním vystoupením dětských tanečniců z Ústí a šermířským vystoupením.

Z rozhodujících parametrů zmíním skvělé počasí, 557 platících návštěvníků, celkový počet návštěvníků přibližně 1100 lidí. Nyní mi dovoluňte abych poděkoval všem, kteří pomohli s průběhem Cyrilometodějského dne řemesel, poděkoval všem, kteří předvedli svoji dovednost návštěvníkům akce a poděkoval návštěvníkům dne. S vámi je Cyrilometodějský den řemesel tím čím je!

Závěrem mohu napsat, že řemesla se podařila a píšu přání, abychom se příští rok sešli při X. ročníku

Napsal JP.

DEN ŘEMESEL - FOTO POSTŘEHY

MASOPUST - FOTO POSTŘEHY

BRITSKÁ KOLUMBIE

Britská Kolumbie a lidská (ne)nasytnost

Fascinuje nás panenská příroda. Asi hlavně proto, že „šlape jako hodinky“, jako dokonalé soukolí, drsné a přitom křehké. Co se za věky věků příroda naučila, učí i nás. A pokud budeme dobrými žáky a nebudeme stále rozeštelovávat to, co je pod kapotou dobře seřízeno, bude našim bonusem spokojenost.

Britská Kolumbie s největším městem Vancouverem je obrovská kanadská provincie, 12x větší než ČR. Její západní břehy omývá Tichý oceán. Krajinu tvoří ze tří čtvrtin hory, z 60% lesy a jen 5% půdy se obdělává. Na jednom km² zde žijí v průměru 4 lidé. Pobřežní hory a nespočet zátok nabízejí velkolepé scenerie. Lesy jsou plné zvěře, vody se hemží rybami. Ráj na zemi. Potěcha pro milovníky čisté přírody. Pruh pobřeží a ostrovy více na sever pak patří Aljašce.

Zde ještě před několika generacemi volně žily poslední svobodné kmeny původních obyvatel – inuitů a to v době, kdy již po celé Severní Americe bylo původní obyvatelstvo značně zdecimováno. Žili obklopeni štedrou přírodou. Lovili mořské vydry (ta má má díky vyjímečné hustotě chlupů vůbec nejkvalitnější kožešinu) a po staletí si z ní vyráběli oděvy. Prodávali ji i bílým lovcům. Leč nenasytným obchodníkům s kožešinami to nestačilo, chtěli víc. K tomu potřebovali se nějak zbavit poměrně početné místní populace lovců, a tak mezi ně záměrně

posílali trapery nakažené neštovicemi, spalničkami a chřipkou. Nové neznámé nemoci byly pro většinu inuitů smrtelné. Dílo se bělochům podařilo a poté mohli lovit vydry ve velkém, a to v tak velkém, že brzy vyhubili i popu-

laci mořské vydry samotné (stejně jako se to stalo s bizony nebo velrybami...). Vyjimečná kultura těchto původních přírodních obyvatel zanikla s nimi. V čem byla zvláštní? Kmeny inuitů mezi sebou zásadně nebojovaly. Jejich lidé nebyli chamtiví. Všichni měli dostatek. Místo válčení byl sousední kmen pozván na hostinu a velkoryse obdarován. Trumfovali se, kdo bude štedřejší a velikostí darů pokořovali protivníka, který se pak snažil oplatit hostinou ještě lepší a darem ještě větším. Mimochodem, jisté kmeny severoamerických indiánských „divochů“ dokonce neměly ve svém jazyce až do příchodu bílého muže slovo pro „krádež“. Škoda, že tak nadějný vývoj lidského rodu zde skončil ve slepé uličce jako nežádoucí.

Chladné oceánské proudy, omývající břehy těchto končin, jsou nesmírně bohaté na plankton, který je úžasným základem lidského potravního řetězce. Podle posledních výzkumů obsahuje plankton na dvě stě tisíc druhů virů. Běžně tyto viry „bydlí“ na bakteriích. A většina spolu rovněž nebojuje, nýbrž spolupracuje. Podle badatelů je 75% těchto virů zainteresováno na výsledku, tedy žijí v jakési symbióze.

Jiný zajímavý výzkum prováděla v Britské Kolumbii na stromech a houkách kanadanka Zuzana Šimardová. Vystudovala lesnictví a následně pracovala v lesní školce. Vrtalo jí hlavou, proč se semenáčkům daří mnohem líp v lese než na školkařském záhoně, kde přes veškerou péči mladé semenáčky často chřadly a hynuly. Došlo jí, že člověk velkou část lesa nevidí, protože je ukrytá pod zemí. Jako jsou nad zemí kmeny a větve, rozprostírá se pod zemí systém kořenů a kořínků napojený na houbová vlákna. I malý houbař ví, že se houby „kamarádí“ s určitými druhy stromů, například křemenáče s břízami či osikami... Pokud rostlina uzavře s houbou svazek, napojí se svými kořeny na mnohonásobně rozsáhlejší síť (ke spolupráci se takto spolčuje přes 90% veškerého suchozemského rostlinstva). Houbové vlákno se může za den protáhnout o celý metr a přitom se může napojit na kořeny dalších rostlin. Vzniká tak síť podobná internetu, kterou putují jak živiny, tak informace. Například klíčící semenáček jedle zapadlý ve tmě hustého lesního podrostu nemá dostatek světla, aby si vyrobil další živiny pro růst a kromě smrti hladem mu hrozí i smrt žízní, neboť má jen mělce rozprostřené kořínky. Jeho hladový a žíznivý pláč slyší svými kořeny okolní vzrostlé jedle a přes podzemní síť mu posílají porce živin a (dle pečlivého měření) až polovinu veškeré potřebné vody, kterou pumpují z hlubších vrtev. Kromě mateřských stromů vlastního druhu zde existují i cizí starostlivé stromy jako „chůvy“. Lesní solidaritě je xenofobie cizí. Potravinová pomoc tak proudí mezi různými druhy stromů, i mezi listnatými a jehličnatými. A proč se toho houby účastní? Houba umí načerpat z půdy vodu a minerály a nabízí je zelené rostlině k foto-

syntéze – k výrobě potravy, tedy organických sloučenin bohatých na energii, které pak dostává zpátky, protože sama žije v přítmí při zemi a v temném světě v podzemí a fotosyntézu neumí.

A co informace? Někdy jsou cennější, než živiny. Pokud je například některý strom napaden škůdcem, začne se intenzivně bránit a zároveň posílá varování svému okolí. Opět prostřednictvím vzájemného online spojení skrze síť houbových vláken. A tak stromy, ke kterým zatím škůdce či choroba nedorazili, mobilizují, spouštějí obranné mechanismy a nepřítelé vítají v plné pohotovosti.

Dlouho nám vědci tvrdili, že v přírodě probíhá pouze boj o přežití. Nyní se ukazuje, že v ní má své důležité místo i vzájemná pomoc. Poskytování pomoci těm, kdo ji potřebují, je významným rysem pozemského života. Díky houbám funguje les jako dokonale spolupracující celek, kde bohatý dává chudému a silný chrání slabšího.

Radkin Honzák, osmdesátník, náš přední odborník na psychosomatiku, vědu o tom, že duševní a tělesné zdraví jsou spojené nádoby, uvádí jednoduchý recept na zdravý a spokojený život: „Dobře se starat o své potřeby a nemít blbá přání“. Potřeby jsou životní nutností, není jich mnoho, dají se spočítat na prstech a musíme si je hýčkat. Lze je uspokojit a spokojenost se dostavuje. Jsou „nasytné“. Ale přání nutno kočírovat. Těch se vnučuje nespočet. Jsou často nenasytná a neukojitelná. A taky nepřejícná a sobecká. Člověk chce mít stále víc a nikdy nemá dost. Taková „blbá přání“ jsou podstatou nespokojenosti a v důsledku podstatou zla. Původní obyvatelé Britské Kolumbie toto umění „spokojenosti“ zvládali.

Modernímu civilizovanému člověku nezbývá, než se tomu učit.

Otto Robenek